

İDARE MERKEZİ
ANKARA, İstanbul Caddesi
Maarif Eminliği yanında

İSTANBUL BÜROSU
İstanbul, Ankara Caddesi
No — 87

HAYAT

Fiatı her yerde 15 kuruş
seneligi, posta ile 7,5 Türk Lirası
(Ecnebi Memlekettlere 7,5 Dollar)

Abona ve ilan için İstanbul
bürosuna muracaat edilir
Yazı işlerinin mercii Ankara
merkezidir

Hayata, daima hayata.. Dünyaya daha çok hayat katalım!

— NIETZSCHE —

Cilt: V

Ankara , 10 Kânunsani , 1929

Sayı: 111

yollarında asla şaşmıyacakgız. Şaştığımız nokta olursa sen bize ihtar et Necati!

Ah Necati, ahl!

YUNUS NADI

-Cümhuriyet-

Bir facia

Maarif vekili Necati Beyin ölümü cidden bir facia mahiyetini haizdir. Bu genç, kuvvetli ve gürbüz adamın hayali hatıramda bir müthiş kazaya kurban olanlar meyanında yaşayacaktır. Necati'nin ölümünü düşündükçe bu bana o kadar anlaşılmaz, o kadar akla, havsalaya sığmaz, o kadar gayritabiî ve fevkattabia bir hâdise gibi geliyor ki adeta bir hunhar sihirbaz işine, bir meş'um büyüye imkân verecek derecede marazî bir behtülhayrete düşüyordum.

Gerçi ecelin bir kör ve sakar kudret olduğunu bilirim. Fakat, şimdiye kadar hayatımda bu rütbe nabemevsim, nabemahal ve nâgehzuhur bir ölüm daha hatırlamıyorum. Denilebilir ki, Necati ayakta, söylemekte olduğu bir cümlemin ortasında öldü. (1) Kânunusani 1929 günü hem halk mekteplerinin açılması, hem de onun gözlerinin ebediyen kapanması tarihidir. Harf inkılabının en çeti faaliyetini şefkat ve neş'e ile başardıktan sonra gene aynı şevk ve neş'e ile irfan seferberliğinin erguvanî bandırasını o genç pehlivan omuzlarına yüklenmiş, yürümeğe — ne diyoruz — koşmağa hazırlanıyordu. Birden bulunduğu yerde dondu kaldı, ve henüz otuz altı yaşında idi. Otuz altı yaşında ve memleketin en ulvî, en tatlı vazifelerinden birisi omuzunda iken birden çöküvermek; bu alelâde bir hâdise değildir.

Mustafa Necati, bütün manası ile, bütün hey'eti, âsâbı, kafası ile, ruhu ile bu inkilâbın has çocuğu idi. Sade ve civanmert

çehresinden coşkun talâkatına kadar hiç bir tavrında, hiç bir hareketinde geçmiş zamana, eski rejimlere ait bir iz bulmak kabil değildi. O kelimenin bütün manası ile bu devrin en ceyyit, en taze kuvvetlerinden biri idi. Ve bu delikanlıyı bir sıra müstesna, büyük ateşin hâdiseler yetiştirdi. Daha yirmi altı yaşından itibaren vatan destanının en müheyyiç safhalarına karıştı, her hangi bir gencin gülüp oynayacağı ve hatta bir ailenin bile barına güç tahammül edeceği bir çağda o memlekete ait en ağır vazifeleri sırtına almakta tereddüt etmedi ve bunları nadir görülen bir sühuletle taşıdı.

Mustafa Necati bu nesle namını veren büyük adamın ve onun kumanda ettiği büyük ordunun da en imanlı, en şeyda neferlerinden biri idi. Gazi aşkı onda adeta bir din haline girmişti, Gazi, ne istiyor, ne düşünüyor emrû iradesi hangi hedefi işaret ediyor, işte buna doğru yürümek buna göre hareket etmek, bunun için didinip durmak.. Necati'nin en tatlı zevklerinden biri, en büyük saadeti, neş'atı idi. Belki gözlerini bu duygunun aydınlığına kapadığı son dakikalarda da bu âşk onun kalbine kuvvet vermekte ve bu gözler maveraî bir perde arkasından kendisine mürşit yüzünün altın renkli iltimalarına bakmakta idi.

—Hakimiyeti Milliye—

YAKUP KADRI

Onun ölümü

Bir yanar dağ ansızın söndü.. Aylardanberi hazırlandığı bayram, meğer onun son günü imiş...

Bir kânunsaniyi tes'it için toplanan taburlar, onun tabutu arkasına dizildi.

Necati beyin ölümü kadar hiç bir ölüm, bana ölümü bu kadar korkunç göstermemiştir.

Bu zeybek huylu ve zeybek boylu vatan çocuğunu toprağa düşüren pençenin rüzgârı, bütün Türk elinin bağrından geçti.

Onu bir kere, heyecanla bir nutuk söylerken dinlemiştim:

Dağ dağa vuruyor sandımdı!

Bu genç ölünün matemi karşısında acı acı düşünüyorum:

Aylardanberi, tababet, Londra'da dir ölüyü yaşrtırken, Ankara'da bir diriye öldürüyor!

İşte matemimizin asıl teselli bulmayan tarafı!

YUSUF ZIYA

— İkdam —

Necati'nin Ölümü

Necati beyin ansızın ölümü haberiyle müteessir olanların sayısızlığına bakarak, derin teessürümüz içinde, o yüksek şahsiyetin, amelî hayatta olduğu kadar maneviyat sahasındaki büyük muvaffakiyetlerine hayran oluruz. Göz yaşını riyasız akıtmak kudreti öyle herkese nasip olur şey değildir.

Yirmi beş sene evvel İzmirde tanıdığım haşarı ve düşünceli genç, sonraki inklâpçının bütüü faziletlerine ve kuvvetlerine tamamen malikti. O çelikten yuğrulmuş gençliğin talii, alnında, vazih hatlarla yazıldı. Bu güzel baht yazısında, ne ihtiyarlığın, ne romatizmanın, ne öksürüğün ne de yatakta çirkin bir ölümün lekeleri mer'i değildi. Fakat ancak kahramanların gurubuna lâyık olan o şanlı uzviyeti, küçük bir tıbbî hata, çalıştığı sahadan erken çekilmeğe mecbur etti. Ne yazık! Zamanımızda tıp için bir insanı bir apandisit ameliyesinden öldürmek, hele çelikten dökülmüş böyle dağ gibi bir genci öldürmek ne ayıp ve ne yazık!

—İkdam—

AHMET HAŞİM